

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A vidéki sajtó.

Zombor, 1895. október 31.

Nagyváradon fényes ünnepély volt a napokban. A „Nagyvárad“ c. napilap 25 éves jubileumát ünnepelte nemcsak Nagyvárad közönsége, hanem mondhatni az egész magyar sajtó.

Bennünket, akik szintén szerény munkásai vagyunk a vidéki sajtónak, kétszeresen örömmel tölt el a Nagyvárad jubileumának szép sikere. Különösen örülünk azon, hogy a fővárosi sajtó oly szép számban és oly tekintélyes egyének által volt képviselve. A fővárosi sajtónak Nagyváradon megjelent országos híri emberei határozottan konstatálták a vidéki sajtónak rendkívüli fontosságát.

Tényleg, nem tekintve a politikai pártállásra, a vidéki sajtónak a mai korban már igen nagy horderejű szerepe van. Minden vidéknek megvannak a maguk speciális érdekei, amelyeknek leghivatottabb szószólói mindenkor a hivatásuk magaslatán álló vidéki sajtónak szervezetei. Sok jónak és sok szépnek a magvát van hivatva a vidéki sajtó megvetni s ha komolyan fogja fel a feladatát, célját el is éri. A hibák ostromozásával s helyes elveknek hirdetésével egészséges társadalmi életet teremt meg, központjává válik egy-egy vidék társadalmának s az általa nyújtható szellemi érintkezés folytán a különböző társadalmi rétegek között megbecsülhetlen összekötő kapcsolatot képez. Igaz, önzetlenül kell neki működnie! Ez a fő feltétel; minden egyéni és anyagi érdekek háttérbe kell szorulnia s minden betűt, minden sort a közjónak kell szentelnie.

A vidéki sajtó feladata igen nehéz; nehezebb annál is inkább, mivel a sorsa még mai napság is igen mostoha. Nem részesül még mindig abban a méltánylásban, amelyet fontos működése megérdemelne. A közönség a centrum sajtója felé gravitál s ugyszólván mellékesnek tartja a vidék hírlapjait. Ez a helytelen felfogás, a rossz előítélet, amelyet nekünk ki kell irtani. Igaz, a vidéki sajtó sohasem lehet konkurrens a fővárosi sajtónak, ezt soha túl nem szárnyalhatja, de hiszen nem is lehet és nem is szabad, hogy ez legyen a célja; a fővárosi sajtó a központnak és az összesnek, az egész országnak a sajtója; országos dolgok megvitatása, egész állami és társadalmi életünk jólétének ellenőrzése képezi célját. Hatása kiterjed az ország minden

lakójára! A vidéki sajtó hatásának határai sokkal szűkebbek, de kisebb körben ép olyan fontos a szerepe, mint nagyban a fővárosi sajtóé. Ezt kell megértenie a közönségnek s a fővárosi sajtó hatásos támogatása mellett azt is belátnia, hogy nem kevésbé szükség van neki a vidéki sajtó-organumokra.

A „Nagyvárad“ immár 25 éve teljesíti nehez feladatát. Mi is forró szívből üdvözljük tekintélyes kollegánkat s a multhoz hasonló önzetlen kitaratást kívánunk neki az újabb 25 év küszöbén!

A jubileumi ünnepélyen részt vett Rákosi Jenő is, az „Otthon“ írók és hírlapírók körének elnöke. Az ünnepélyt ő nyitotta meg a sajtóról mondott nagyszabású beszéddel. Érdekesnek tartjuk ezt a beszédet a következő jelentősebb részeitben közölni:

A sajtó az új kornak legsajátosabb intézménye, legkidomborodóbb jellemzője. Ha az ember nézi, azt kell mondania, hogy csodája mintegy a természetnek, mert a gyermek szülte az anyját; nem a kor a sajtót, hanem a sajtó a kort. Befolyása, hatása, sőt azt lehet mondani: hatalma szemléletmódot és a szemléletre nézve majdnem félelmetesen nő.

Semmi a világ teremtése óta oly átalakító erővel nem bírt, nem hatott az emberiségre, mint az újságírás. Az újságírás ledönti az idők korlátait, ledönti országok határait; ledönti a hegyeket, amelyek nem választanak el többé nemzeteket; kiszárítja a tengereket, mert megszűnik a tengerek jelentősége és elvasztó hatalma a sajtó összekötő hatalmával szemben. Megfáradja a természetet, sőt magát az embert, mert a sajtó lerombolja a különféle népeknek, nemzeteknek nemzeti hagyományait, szokásait, módosítja gondolatait, behatással van erkölcsére annál a rengeteg és rettenetes csereberénél fogva, amely a gondolatok és érzületek között a nemzetek forgalmában végre megy. Az egyiknek sajtóit elveszi és elszállítja a másikhoz; a gondolattal közvetlenül megostromol irányokat, szokásokat, — szóval a nemzeteket és egyéneket egyéniségükben támadja meg, nivellálja, kicseréli és módosítja. Az újságírás egy rengeteg nemzetközi közösséget teremtett az emberiség között.

Mint egy mindennap megharsanó trombitász, úgy hordja világra a sajtó megszületett gondolatát, akárhol születésük meg a civilizált föld kerekén. Irányítja, tette serkenti az emberek érzületeit, igazgatja anyagi érdekeinket; emeli és lesújtja, táplálja és fogyasztja és formálja magát — ami legegényibb az emberben — az ember izlését is. Erkölcsünk úgy hullámozik a sajtó befolyása alatt, amely az emberiség tetteit, érzületeit, vágyait, kísérleteit, találmányait és gondolatait közli velünk nap nap után 24 órák időközökben. A művészet alakulása, fejlődése, a művészet és a művészek sorsa, diadala és bukása a zizegő szél által könnyen felkapott és

tova röpitett papiroszhoz van kötve, annak újság alakjában ezer meg ezer vonalon szerte fut az országban a legtávolabb vidékekre.

A komoly tudósok, akik még a régebbi idők erkölcsé, gondolkodása, mondjuk szolid fegyelmességére alapján élnek szellemi életet, kétségbeesetten tördelik kezüket: a sajtó tönkre teszi a tudományt, a nonum prematur in annum elve füstbe megy, párává válik, mert hiszen a sajtótermék nem prematur nonum in annum, hanem egy pillanat alatt születik meg és a másik pillanatban szétröptetik és izgalmat, zendülést és háborút képes kelteni, ha nem is fegyveresen, de az elmékben.

A szépirodalom kétségbe van esve, hogy a sajtó elveszi tőle a terrenumot tárcáival, a maga képeire átalakítja a szépirodalom egész birodalmát, — egész műfajokat termel és a szépirodalom munkásait elvonja, magához köti és odabilincseli.

Ez az idő forgalmának szellemében fekszik, az idővel semmi sem tart olyan lépést, mint a sajtó és a szó szoros értelmében az időt kiszolgálja, legnagyobb szükségleteinket tesz eleget.

A sajtó, ha mellette egy és más a régi műfajok közül lehetetlen látszik válni, ezt viszont megfizeti azzal, hogy az általa feldolgozott esztetikai műfajokat oly régiókba viszi el, amelyek ezeltől soha híret sem hallottak sem az esztetikának, sem a tudománynak, sem a felvilágosultságnak, egész birodalmakat hódít meg a világosságnak. Minden egyes újság olyan, mint egy röpülő faklya, amely ég és sötétségeket világít be és szét-szórja fényét az emberi szellemnek és az emberi léleknek.

A sajtó a modern világnak vérkeringése. Mint ahogy a vér atomjai konstituálják és rekonstituálják az emberi testet, szervezetet, azoképp a sajtó az ő elmulasztatlan, fárasztatlan, szakadatlan mindennapi, sőt minden pillanatnyi munkájával az emberiség legrejtettebb zugait, gondolkodásának keletkező helyeit járja be és befolyását gyakorolja és formálja az emberiséget, mint a vér a szervezetet.

Azzal fejezi be fejtegetését, hogy a sajtónak az a nagy jelentősége nemcsak a világsajtó, hanem a vidéki sajtó is megilleti. S az a gyülekezet, mely egy újság érdemeinek méltatására jött össze, azzal hogy itt megjelent, megtisztelte az egész világ sajtóját. Ez egy erkölcsi szolgálat az emberiség érdekében. Ezzel átadja a szót az utána következőknek.

Iványi: Helynévtára.

(Bács-Bodrogh vármegye földrajzi és történelmi Helynévtára. Irta Iványi István. Szabadka, II. kötet, 1895.)

Iványi István megyei történettudósunk ismét egy szép könyvet adott ki, melynek megjelenése alkalmul szolgál nekünk arra, hogy a helytörténetről valamit szóljunk. Iványi új könyve egy már korábbi művének folytatását, illetőleg második kötetét képezi, s ebben is úgy, mint az előző részben, Bács és Bodrogh vármegye városainak, helységeinek, pusztáinak, folyóinak s mindenféle

A „BÁCSKA“ tárcája.

Mosolygó fájdalom . . .

Mosolygó fájdalom az én osztályrészem,
 Bűnöt minék mondjam, hisz elég ha érzem.
 Szívemhez erősen oda van az növe,
 A sűrű aligha szabadulok tőle.

Hogy a szívem vérzik, minék azt mondani?
 Hisz ezt a gyötrelmet nem érti meg senki . . .
 De ne is értse más . . . s ne osztózzék benne,
 Maradjon az mélyen a szívembe rejtve.

Mosolygó, nevető arccal járok-kelek,
 Ne szánjanak engem részvevő emberek.
 S kiért keblem vértett: mosolygva, nevetve
 Gondolok vissza a sír szélén — nevedre.

Alugy.

HALOTTAK NAPJÁN.

— Irta: Fábás József. —

Sűrű csoportokban hullámozik a nép a temetőhöz vezető utcán. Tömeg, tömeget ér, zajtalanul haladva s halkán köszönve térnek ki egymásnak.

Visszatetsző, bántó ez a csend, ez az ünnepélyes nyugalom, mikor bozáz vagyunk szokva ennyi nép láttára a zajhoz, lármához. Most esendes mindenki, agg és ifju; valamennyi nesztelenül halad egymás után, csak itt-ott hangzik fel egy csacska gyermek hangja, midőn anyjába kapaszkodva kérdi:

— Ugy-e anyuskám, a koszorut a néninek visszük? . . .

Halottak napja van.

A temetőbe, a holtak országába, az egyenlőség hazájába siet most minden élő, hogy a kegyelet adóját rója le szeretteivel szemben.

A temető gyászos kapujában sorfalat álló koldusok siralmas éneke messze hangzik s figyelmessé tesz bennünket a sűrűtől ma ünnepére. Belépünk a sírok közé s nem látunk mást, csak felkoszorozott, mecsekkel kivilágított sírdombokat s azok közt hangtalanul, templomi esendben haladó ajtatoskodókat.

Aki megtalálta ismerését, megáll a fejfánál s hosszan elmélyedve, fohászt küld az Éghez . . .

Amott már messziről szembe ölik a gazdag Duray család karrarai márvány obeliszkkel díszített családi sírboltja; melyen egymást fődik a díszesebbnél díszesebb koszoruk, s fényes kivilágítása szemet kápráztat.

Mennyien állják körül kíváncsian, megbámulandó a sír pompáját!

Avagy talán az a vele szomszédos kis sírhant vontá oda a kíváncsiakat, mely az ő egyszerű fakeresztjével, mintegy gúnyul áll a büszke márvány árnyában?

Nem lehetetlen, mert a kis fakereszt hant nem elhagyott. Csinos koszorú függ a fejfán és a gondozott sírdombon néhány pizsla ég. A sírdomb előtt egy csinosan öltözött fiatal ember térdel. Imádkozik. Halvány, beesett arcán a szomorúság ül s a keserű köny szánt azon barázdát.

Hogy ne lássák könyeit, hogy ne hallják zokogását, kezeibe temeti arcát s a kedves sírhantba borul.

Most láthatóvá lesz a keresztes rövid felírata:

„TAMÁS ILONA
 Elhunyt 16 éves korában.“

Vajjon ki lehet ez ifju?!

Ne bántsátok kíváncsiságtokkal a szerencsétlent.

Hagyjátok őt könyezni, ne zavarjátok imáját. Jertek, majd elmondom történetét.

Nem volt ez az ifju így halvány és komor mindig, mint őt most látjátok.

Még csak pár hó előtt is az egészséges és életvidorság rózsája ült arcán. A legboldogabbak közé sorozta magát. Igen, boldog volt, mert szeretett és viszont szeretett.

Oh! mily szép is volt az ő Ilonkája. Mint a ma kinyílt rózsabimbó illatával és üdőségével elbájol, úgy őt is elég volt egyszer látni, hogy többé ne feledd. A szüzi ártatlanság és gyermekded kedély voltak diszei.

A gyönyörű, ében fekete haj oly igazán köríté alabastrom fehér homlokát. Szemei, melyekből a meny nézett ki, beszédességükkel vetekedtek cseresznye ajkával, melyről egy esőket nyerni leirhatatlan élv lehetett.

És az ifju élvezte e gyönyört. Ilonát a magáénak bírta, mert jegyese volt. De bár ne élvezte volna, úgy nem érezné szívében ezt az óriási irt, melyet elvesztése okozott! . . .

Mily örömmel mentek még pár hó előtt együtt a nyári mulatságra! Ilonka úgy nézett ki, mint egy angyal; elbűvölt mindenkit, mint egy tündér. Boldognak érezte magát az, a ki táncolhatott vele. Táncolt is sokat, igen sokat. Nem akarta hinni, hogy az ártatlanság neki, ami oly nagy élvezetet nyújt. Haza menet jegyese karján meg oly édesen csevegett, oly vig volt . . . Ki hitte volna, hogy már másnap ez üde bimbó hervadásnak indul?!

Az ifju mindennap meglátogatta jegyését, a ki napról-napra jobban hervadt. Most érezte csak, hogy mennyire imádja Ilonkáját, midőn elvesztése fölötti aggodalom ült szívébe . . .

Hova mind halványabb lett, köhögési rohamai sü-

helynevének történeti és geográfiai leírását és magyarázatát adja. Nagyon fontos mű ez s méltó lett volna akár arra is, hogy a vármegye törvényhatósága a saját költségén adja ki a millenniumra, ha t. i. egyetemes monografiát nem szándékozott volna adni. Így Iványi derék vállalata privát vállalat marad ugyan, de tudományos értékét tekintve, nagyon méltó arra, hogy egy tudománykedvelő fia e vármegyének, mint főleg a nyilvános tanintézetek, egyesületek, kaszinók könyvtárai által megszereztesse.

Az előtűnk fekvő kötet Schmausz Endre jelenlegi szabadkai főispánnak, a megyei történelmi társulat elnökének van ajánlva, aki bizonyára szívesen fogadja e dedicációt, mert Iványi e műve valóban hézagot pótol s a vidéki irodalom legbecesebb termékei sorába tartozik.

Épen azért ilyen művet, mint ez, nézetünk szerint minden vármegyéről kellene írni külön-külön, mert az egyes vidékek földrajzát és történetét addig nem lehet hiánytalanul összeállítani, míg az egyes megyék legapróbb helységeinek geográfiai és történelmi adatait nem ismerjük.

Vannak nekünk a magyar irodalomban geográfiai és történelmi országos helynévtáraink, de ezek épen azért, mert országosak, nem ölelnek fel minden helynevet, — aztán meg ma már teljesen elavultak. Ma már a földrajzi és történelmi kutatás sokkal magasabb színvonalon áll, semhogy Korabinszky, Fényes, Palugyai, Rupp vagy akár Pesty által irt helyrajzi műveket kielégítőnek tarthatnánk, mert ezek adatai nagyon is hiányosak és szűkösek.

Tudva tudjuk, hogy minden művelt embernek első kötelessége a szülőföld s a haza földjének ismerete. Sajnos azonban, hogy bár ezt az axiómát szelvében hangoztatjuk, a szülőföld és haza megismerésére eddig csak nagyon silány eszközökkel rendelkezünk. Az iskolákban ma is kevés súlyt fektetnek a helyi földrajzra és a helyi történetre, s ami főleg a geográfiai tankönyveket illeti, azok botránosan rosszak.

Ha majd minden vidéknek akad egy-egy oly munkása, mint aminő a bácskai Helynévtár szerzője, akkor lehet csak reményünk arra, hogy az egyes vármegyék helyrajzát és történetét tökéletesen megismerjük; s csak akkor lehet reményünk arra is, hogy a hazai egyetemes földrajzot és történelmet teljesen meg lehet majd írni.

Üdvözljük tehát a Bács-Bodrogi vármegyei Helynévtár tudós szerzőjét, mert valóban hasznos és uttörő munkát végez; jeles művét pedig ajánljuk vármegyénk művelt közönségének szíves figyelmébe.

Muhoray Alfonz.

Tudósítás a magyarok őshazájáról.

Az alsó baranya bási ev. ref. egyházmegye levéltárának tulajdonát képező egyik kézirat kötetében, melybe szorgalmas gyűjtők szorosán vett egyháztörténelmi értékű okmányok s emlékiratok mellett egyéb közérdekű tartalommal bíró, annak idején közkezen forgott, vagy kuriózumképp mutogatott s kéziratban terjesztett dolgozatokat is lemásoltak, többek között a múlt század elején írott levél található, mely úgy tartalmánál, mint irójának egyéniségét tükröző irmodoránál fogva is megérdemli a szélesebb körben való ismertetést; most pedig kiváltsággal számíthat figyelmű olvasókra, mert az ősmagyarokat kutató Zichy gróf eszméje s terve általa némi támogatást is nyer.

rübbek lettek, majd ki üttek arcára ama piros foltok is, melyek a halál előhírnökei. Érezte, hogy meg kell halnia... Magához hívatta jegyesét, mert annak a kebelén akart meghalni...

Még egy utolsó csók és egy fájó pillantás s az anyagi lélek elröppült, itt hagyva magára azt, a ki őt anyjára szerette...

Másnap óriási részvéttel, nagy tömeg jelenlétében kísérték ki a korán letört bimbót. Az ifjú komoran, megüvegesedett szemekkel — melyből már kifogyott a köny — roskatag léptekkel kísérte a koporsót, melyben aráját vitték elől. Mindenki sajnálta a szenvedőt, de segíteni nem segíthetett senki.

Ettől a naptól kezdve az életvidor ifjú nem volt többé. Egy hirtelen megöregedett, összeesett férfiú lett belőle, kinek mindennapi útja a temetőbe vezetett, ahhoz az ujjonnan felhantolt, egyszerű kis sirhalomhoz.

Ott töltte el minden szabad idejét, ott érezte magát jól, ott találkoztak a jegyesek szellemileg.

Óráig eludogél az Ilonka sírjánál és a kik megfigyelték, nem egyszer látták, hogy az a máskor oly hideg, merev arc föllevenül és mosoly ül rá, mintha valaki nagyon édeset, nagyon kedveset mondana neki...

Ne zavarjátok kíváncsi nézésekkel a szerencsétlen ifjút!

Hagyjátok őt arája szellemével enyelelni; ha kibeszélgette, kisírta magát, látni fogjátok őt szokott lassu lépteivel hazafelé menni.

Ne okozatok neki fájdalmat, hiszen úgy sem lesz már sokáig köztetek; nem sokára elmegy oda, a honnan nincs többé visszatérés; a hol már várja őt — Ilonkája.

Közöljük e levelet, úgy, amint találtuk; talán lesz az olvasók között, aki tudakozódní fog Szikszón, a levélírója és azok után, kiknek ez üdvözlőtét küldte.

Egy Magyarok Levele Melyben a Régi Magyar Scythiának és azok után letelepedett Tatároknak Lakásokat és Neveket írja meg.

Szerelmes édes Atyámfiai Istentől jó egészséget és hosszú életet kívánok kegyel-meteknek.

Elunván az heverést 1716. esztendőben indultam szerentse keresésére Moldván által kozák Országában, és a mint régi Historiánk tartják a Scythiai birodalomban, és azon esztendőben telettem egy kozák Urúal, ki is igen nagy gazdagságú ember Mirkród nevű Városba, mivel vaon 600 fejos tehene, 14000 Juba, 1700 kantzalova, 145 paripája 's megmondhatatlan gazdagsága. Ezen Uri ember kegyelmességéből mentem a Balticum tenger mellé 300 mértföldnyire Péterburg nevű Városban, az holott is találtam a Felséges Muszka Czárt, és ezen Felséges Úr parantsolatyából kezdtem a Muszka nyelvnek és írásnak tanulásához, melyet is megtanultam; mivel hogy jól tudok írni és beszélni Muszka nyelven és azt megtanulván lettem Hadi Tiszt 's most is azon Tisztben fungálok. Fizetésem esztendeig 754 Magyar forintok, nyoltz paripám, szénám, abrakom, két szolgámra fizetésem. Ezen Péterburgtól commenderoztatam hajókon a Volga vizén, mely is Scythiában a Tanais vizén túl 100 mértföldnyire esik, a Caspium tengerre, mely tengeren is a rettenetes szélvészektől kiáltó szüenvedtem gallya törést; de Isten ő sz. Felsége megtartott, mivel a tengernek hajjai, deszkákra kapván, kivetetnek a partra. Mostan Felséges Uram Hadaival lakom Persiában, szulák nevű helységben; az honnét is az Ararad hegye látszik, melyben a Nöe Birkája megakadott, mely is Magyar Országtól 7 vagy 8 szaz mértföldnyire esik, táplál a reménység, hogy valaha elhagyott édes Hazámat 's Nemzetemet meglássam. Ezen Parkas Maté nevű Hixipi ember 40 esztendeig volt a Cubani Tatár rabságában, onnan pedig esett rabbá a kutya fejú avagy kalmuz nevű Tatárok kezében, az holott is azon Tatárok kamjánál, kinek is neve Juba, raboskodott, onnét Isten tudására kiszabadult és ki szökött egy Városban Asiában Asztrahában: én pedig ősszel kiszálván a Tengeri Gallyáról mentem azon Városba, és véletlenül reátalálván megörültem, hogy olyan idegen Országba engedett Isten ennékem Magyar látnom, az holott Magyar Országnak még bira is ritkán hallatik, és ezen szegény embert vittem kvártélyomban az holott tartottam és tápláltam, s mellettem lévő Strása Vitézeknek, szolgálóimnak és Iró Deákommak meg parantsoltam, hogy senki bosszúsággal ne illesse és Tavaszszal mikor a Tengeri Gallyára hadakozni mentem, elbósátottam és elkésérttem 500 mértföldnyire mellette levő rabtársával és adtam neki útra való elegendő költséget, és ennékem erősen megesküött és magát megátkozta, hogy ezen Levelemet Nemzetseggemnek Szikszó Városában elviszi: én is ötöt meg átkoztam, hogy az Isten ölle meg ötöt hirtelen való halállal, ha ezen Levelemet Nemzetseggemnek oda nem adja; Azért aki ezen Levelemet fogja olvasni, mondja meg neki: hogy hitiről és átkáról emlékeztek meg és fogadását tellyesítse bé.

Kegyel-meteknek pedig ha unalmas nem leszek ez országnak dolgairol és szokasairól mulatságnak okáert egy keveset írok. Mivel az Historiák írják, hogy a Magyarok Hunnosok Scythiából jöttek Európában: Eu ezen Országban tudakoztam, hol laktanak. Azon Magyarok lakó helyére reá akadtam: Lakások volt a Volga vize mellett igen füvenyes és erdőten helyen, mind az által szép házakban laktak, mivel még ma is a kályha darabok olyak találatnak, mint minálunk az Új keresztény korszok, téglák pedig szépek és szélessek, melyből megismerhetni, hogy derék házakban laktanak. A Magyarok Királya pedig lakott Kuma nevű folyóviz mellett, melynek Pajotái jóllehet rongyosok, du még ma is fenn állanak, és azon helyet ma is hívják Pogány nyelven Magyarok. Magyar nyelven pedig sehoh sem beszélnek sem Magyar faluk nintsenek. A mint pd. a Kalendarium írja, hogy Anno 445 a Magyarok vissza tértek Scythiába, azon Magyarok letelepedtenek a Crimi Tatárok között, most is Cziben a Tatar Chán protecciója alatt 7. Magyar Faluk vagynak, melyekben én voltam is. Azon 7. Falukban Magyarul beszélnek: az hol pd. magyarul beszéltenek ezen az 7. Falon és a mi Magyar Országunkon kívül nintsen több. Ezen az országban sok Bálvány imádó Nemzetek vagynak; Vagynak Csuvasz és Mordva nevű Nemzetek, a kik imádság helyébe Kantza lovakat és Julokat ölnék meg az Istennek, az húsát magok eszik meg, a bőrét pedig az Istennek adják, és a fűzfára felfeszítik vagy terítik. Némelyek pedig a Nyúlóbort szénával megtöltik, és attól mint Isentől jó időt kérnek; hogyha pedig esső talál lenni, erősen megkorbátolják 's a tüze vetik. Némelyek vízben vetik a holt testeket. Némelyek felakasztják. Némelyek megegetik, ki mitsoda Planéta alatt szillettetik. Az itt való Indusok pedig Templomokban Ördög képeinek imádkoznak, és azt mondják hogy az Ördögnek, a ki ellenségtünk, kell imádkozni, nem pedig az Istennek, mivel igen irtalmas. Ezek a holt testeket megegetik és az hamvát szoró lapáttal széllyel szórják. A mely Asszony Özvegygyé marad, a többé férjhez nem mehet, hanem nagy rakás fát rakat, annak a tetejébe fel ül és azon fát meg öntözi olajjal és zsírral s magát elevenen meg égeti. Ezek a Tehének is imádkoznak; mivel a Tehének tejet, vaját adnak, az hogyát pedig nagy betületben tartják. Némelyek a döglött húst inkább meg eszik, mint a friss húst, mivel azt tartják: hogy jobb, a kit Isten meg öl, mint a kit emberek ölnék meg. Némelyeknek pd. sem Templom-jok, sem Pajok sem írásk nintsen.

A Scythiai Birodalomban sok fele Tatárok vagynak, a kik minden fele Nemzeteknek nagy ellenségei, úgy mint: Csermizsi, Csuvaszi, Karakalpagi, Mordva, Barbirdszi, Kalmoki, Kubantzki, Fruhmentzi, Kirnitzzi, Karagantzki, Adrantzi, a Crimi, Budsagi, és Nógai Tatárokon kívül. A Bughartzai Tatárok ugranak és ilyen szókat szólnak: „Csahszelly, Bahszelly“; valamikor ugrik mindenkor honlokba vágja magát az éles késivel; rajtok igen tudálkozom és azt gondoltam, hogy mind meghalnak a rettenetes sebtől; de meg kenvén magokat, azután harmad napra semmi gondjok nem volt.

Anno 1720. telettem egy Moszkva nevű Városban, a melyben is sok ritkaságokat observáltam. Ezen Városnak kertleit 15 mértföld. Templom van ebben 1600. Harang 9600, egy nagy kiváltsképp való harangnak a kertleit megmértem, mely is 89 araszt. Ebben láttam

iszonyú ordító Oroszlánokat és tudálkozásra méltó nagy Elefántokat, melynek az hátán ilt 30 fegyver-fogható ember, a kettőnek pedig az hátán 60 egész eleségével és hadi készületeivel együtt.

En többet írnek, de nem lehet, mivel ezen Órában jöve hozzám a Gallyás Mester Iró Deákja, ki is azt moudotta: hogy Napkelet felől igen jó szél támadott és a Gallya Vitorlaít fel akarja emelni, Isten segítségével szándékozunk Nap nyugotra indulni, a Persák ellen. Azért ezen Levelemet bé is petsétem 's indulok a Gallyára, ajánlván magamat Isten goadviselésének és a szerentsés szeleknek, mivel a Tengeren való hadakozásnak társa a szél és a rettegés, mert a rettenetes habok egyik a másikon mint a nagy hegyek, úgy omlanak, bizonyára azért én az Istennek halált adok azon, hogy én a Tengeren olyan bátor vagyok, mint a szötske a kantzaló hátán.

A Szikszai Birák Uraiméknak s az egész Tanáts-nak, Szöts István, Györe János, Mezö Jankó, Pap István, Kereskényi István és Pál, Csati Gyurka és Zsigmond, Tályi János, Bagi István, T. Predikátor és Mester Uraiméknak jó egészséget kívánok, éllyenek ö klmék, sokáig, én is élek a Varjak szerentséjére. Kegyel-meteket szerelmes édes Barátim szivem édes Atyámfiai, szomszédim, rokonim, Isten oltalmában ajánlom, utolsó tsepp véremig maradok Klemeteknek Attyafia, szolgálja:

Turkai Sámuel.

Írásm Asztrahában, Caspium Tenger mellett Anno 1725 Die 2-a Április.

Közi: Ifj. Hartmann János.

Ujdonságok.

Halottak napja. Ma ünnepli a keresztény világ a szenteknek ünnepeit. Holnap pedig a halottakról emlékezünk meg. A halottak napja az emberi kegyeletteljes érzelmeknek egyik legszebb ünnepe. Az örök pihenő-hely, a temető ma este ki lesz világítva. Mindenki, a kinek szívében a szeretet él s a kit a sors egyik-másik kedvesétől megfosztott, kimegy a temetőbe a mai napon, hogy hő imát rebegjen a kedves halott lelki fűdveért. Imádkozzunk a halottakért!

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Pintér Károly bajai ügyvédjelöltet a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Sztalás Szilárd török-becei kir. járásbírósi díjokot a titeli kir. járásbíróshoz írnočka nevezte ki.

Kinevezés. Karácson Gyula vármegyei alispán Piszaróvits György és Fridrikovits Ferenc zombori lakosokat ideiglenes minőségű díjnokokká nevezte ki.

Katonai előléptetések. A hatodik honvéd gyalogezrednél a következő előléptetések történtek: I. o. századosá lett előléptetve: Parupka Károly II. o. százados; II. o. századosá: Berkes István főhadnagy; főhadnaggyá: Burza Károly hadnagy; hadnaggyokká: Ujházy Ernő és Silbersdorf Ferenc tiszthelyettesek; tart. hadnaggyá: Szitts Jozsef. Ténylegesítve lettek: Barbos Géza és Prévly Ernő tart. hadnaggyok. Főorvossá kinevezettek: dr. Löwy Sándor, dr. Weisz Dávid, dr. Klein Adolf, dr. Berger Jakab, dr. Hamel Nándor, dr. Hruby Rezső és dr. Spitzer István.

Csendőr-főhadnagy. Németh Ferenc, Zomborban állomásozó csendőrhadnagy a novemberi katonai előléptetések alkalmával csendőr-főhadnaggyá lett kinevezve.

Kinevezés. Kleiner Gyula, m. kir. csendőr-tiszthelyettes, Kleiner Fábán, vármegyei könyvelő fia csendőrhadnaggyá nevezetett ki.

Áthelyezés. Ötvös János szabadkai kir. törvényszéki aljegyző az ottani járásbíróshoz helyeztetett át.

Az új közjegyző. Drescher Ede, az ujjonnan kinevezett zombori kir. közjegyző ma kezdi meg hivatalos működését. Hivatalos helyisége: Széchenyi István körút 353.

Műkedvelői előadás. A zombori Tóth Kálmán kör november hó 7-én tartja meg műkedvelői előadását. Mint értesülünk, szereplőként közre fognak működni: Baumann Aranka, Fehér Vilma, Jeszenszki Jolán, Klemm Vilma, Szabácsy Anna k. a., továbbá: Késmárky Endre, Matzitz Pál dr., Maly István, Mihályi József és Szalay Frigyes. A rendezés nehéz munkáját dr. Frank Mihály végzi. Az előadandó darabokon kívül nagyban fokozza az est érdekességét a két bemutatandó élőkép. Az élőképeket Turkovits Gyula rendezi.

Harcászati céllövészet. A gyakorlatra bevont honvéd póttartalekosok harcászati céllövészetet tegnap nem lett megtartva. A rossz időjárás miatt elhalasztott november hó 4 re.

A gazdasági egyesület tanulmányutja Mezőhegyesre. A vármegyei gazdasági egyesület, idej programjához híven, a mezőhegyesi m. kir. ménésbirtokra tervezett tanulmányutját november hó 5., 6. és 7-én tartandja meg. A tanulmányút célja az ország határain kívül is pártját ritkító mintagazdaságnak nagyhirű szarvasmarha- és lótenyésztését, mezőgazdasági ipartelepeit, úgy mint cukor- és szeszgyárakat, továbbá a cukor és szesz raffinálását tanulmány tárgyává tenni. A tanulmányi kirándulásban résztvevők Zomborból, november hó 5-én déli 11 óra 47 perckor, Szabadkáról pedig 2 óra 30 perckor indulnak Mezőhegyesre. A ménésbirtok meglátogatására november 6 ika és 7-ike állapított meg. Visszatérés 7-én este. A résztvevők elszállásolásáról és ellátásáról a ménésbirtok igazgatósága gondoskodik. Azok az egyesületi tagok, akik a kirándulásban résztvenni óhajtanak, szíveskedjenek ebbeli szándékukról legkésőbb november hó 2-áig az egyesületi titkárt értesíteni. A kirándulás iránt a vármegye intelligens gazdasági közönsége élénk érdeklődést tanúsít s eddig már a következő együleti tagok jelentették be részvételüket: Latinovits Pál, Dúngyerszky István, Szobonya Bertalan, dr. Krónits István, Poppovits Dusan, Husvéth Károly, Somogyi Emil és Birvatszky Péter. Ha az idő kedvezni fog, a kirándulásban mintegy 30—40-en fognak részt venni.

Mezőgazdasági bizottságok alakítása. A m. évben alkotott mezőrendéségi törvény értelmében most vannak alakulóban a vármegyei mezőgazdasági bizottságok. Törvényhatóságunk egy a központi, valamint a járási mezőgazdasági bizottságokat legutóbbi évnegyed-es gyűlésén megalakította. A mezőgazdasági bizottságok szervezetéről és ügyrendjéről alkotott megyei szabályrendeletek alapján a központi mezőgazdasági bizottság

tagjai megválasztották a bizottság elnökét, Se Tóth János, Karácsony szellemiségű levő bizetésében Schmausz Szemző urak való adóit tekerde te...
Eldolgozott Jankó leányát...
P... elhalálozott tessel és adópénzt pályázati...
C... járnak. A cirkuszban Ujjabban rossz idő adást tar...
E... jelölt teg kisasszon...
A... gyar H... maiban... lemények... azzal vad... figyelmezt... tüntetőleg... kvietem... nusított... nak tegn... selőnek e... ügyben... Olaj kijel... talja, hog... meg a val...
E... 27-én e... Sándor a...
A... tük, hogy... székhöz... becsülhet... a szegedi... ellen, azo... lás alkalm... napokban... előadása... hangulag... érdemét e... tartoznak...
Gy... titkár foly... metése na...
A... temesvár... Temesvár... koztak a... hogy az... melyben a... de olyké... nak csak... úgy, hogy... közjegyző... a közjegyz... nélkül esa... jegyzők... nos princ... den pere... ványok, f... utalandó... munkáját... jegyzősége... szigoruan... ne csak p... alá vétes... nos számú... arra hivat... vagy árva... olvasni ne... megakadály... készítsék...
Meg... Sándor sz... badkai vés... kocsiját ed... meg. Fölfe... 28 pár esz... rában főd... ségnek. A... Vasárnap... Kanizsán... zésű ember... előadásra k... ban s mos...
A kis... tudta éneke... az ember... hallotta...
Minden... hallgatjuk a... Krédl", a... Az asztal, a... lenne, mert

tagjai október hó 26-án gyűlést tartván, ez alkalomból megválasztották a bizottság elnökét és alelnökét. A bizottság tagjai közül a következők vettek részt az elnökválasztó ülésen: Karácson Gyula alispán, mint elnök, Schmausz Endre, Szemző István, Fernbach Antal, Tóth József, Koczkar Zsigmond, Keló Mór, Kuszonda János, Halász Gyula és Poppovits Sebő, mint jegyző. Karácson Gyula alispán megnyitván az ülést, emelkedett szellemű beszédében fejtegette a mezőgazdasági bizottságok működésének nagy fontosságát, felkérte a jelenlévő bizottsági tagokat, hogy a szabályrendelet értelmében a bizottság elnökét és alelnökét válasszák meg. Schmausz Endre öméltségének indítványára elnökké Szemző Gyula, alelnökké pedig gróf Széchenyi Emil urak választották meg egyhangulag. A jegyzői és előadói teendők végzésére Halász Gyula egyetemi titkár kérte fel a bizottság.

Eljegyzés. Hevessi Jenő, az „Egyetértés” belső dolgozója, lapunknak is munkatársa, eljegyezte Váradi Janka kisasszonyt, Váradi Ede ismert fővárosi polgár leányát, Budapestben.

Pályázat. Zombor szab. kir. város tanácsa az elhalálozás folytán fűresedésbe jött és 750 frt évi fizetéssel és 50 frt évi lakbér pótlékkal javadalmazott városi adópénztári ellenőri állásra f. évi november hó 15-éig pályázatot hirdet.

Cirkusz. A Wollner-féle cirkuszra rossz idők járnak. Nap nap után csunya, ködös idő van, úgy hogy cirkuszba menni bizony kevés embernek jut eszébe. Ujabbán ismét engedélyt kapott az igazgató, épen a rossz időjárásra való tekintetből, hogy még három előadást tartasson.

Házasság. Dr. Bugarszky Szilárd zombori ügyvéd-jelölt tegnap d. u. kötött házasságot Blagojevićs Milana kisasszonnyal.

A bikityi plébános hazafiassága. A „Magyar Hirlap”-nak 1895. október 10. és 18-án kelt számaiban Kuts János bikityi esperes-plébános ellen közlemények jelentek meg. Ezekben a nevezett plébánost azzal vádolják, hogy a király nevenapján, bár arra figyelmeztetve lett, nem tartott hálaistentisztelést, sőt tünnetleg egy meghalt hívő lelki üdvéért mondott rekvizitumot s hogy egyáltalán hazafiatlan magaviseletet tanúsított. Ezzel szemben ugyancsak a „Magyar Hirlap”-nak tegnapelőtti száma Olaj Lajos országgyűlési képviselőnek egy levelét közli, a melyet a képviselő ebben az ügyben a „Magyar Hirlap” szerkesztőjéhez intézett. Olaj kijelenti, hogy ő utána járt a dolognak s konstatálja, hogy a vádaskodó cikkek állításai nem felelnek meg a valóságnak.

Eljegyzés. Dr. Bruck Mór apatini ügyvéd f. hó 27-én eljegyezte Kaufmann Vilma kisasszonyt, Kaufmann Sándor apatini kereskedő leányát.

Az ó-becsei plébános sajtópöre. Említettük, hogy Fonyó Pál ó-becsei plébános egy, a szent-székhöz beadott jelentésében, Fischer Mariskát állítólag becsületsértő kifejezésekkel illette. Fischer Mariska ezért a szegedi sajtóbírósnál sajtópert indított a plébános ellen, azonban a törvényszék a plébánost, aki a tárgyalás alkalmával becsánatot kért, felmentette, amelyet a napokban tárgyalta a királyi kuria Székely Ferencz bíró előadása alapján. A kuria a semmisségi panaszt egyhangulag elvetette, minthogy a panaszpontok az ügy érdemét érintik, az erre vonatkozó részek pedig nem tartoznak a kuria elbírálása alá.

Gyászír. Galyasy Imre, nyugalmazott pénzügyi titkár folyó hó 29-én életének 65. évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett szerdán d. u. ment végbe.

A kir. közgyűzői törvény reformja. A temesvári közgyűzői kamara mostanában tartotta meg Temesvárott évi közgyűlését, a melyen behatóan tanácskoztak a közgyűzői törvény reformjáról s elhatározták, hogy az igazságügyminiszterhez föllíratot intéznek, a melyben a közgyűzői törvény reformját fogják sürgetni, de olyképp, hogy az új örökösödési eljárás behozatalának csak 1—2 évvel utána szaporítsák a közgyűzőket, úgy, hogy minden járásbírósgá területére jusson egy-egy közgyűző. Ez természetesen súlyosabban érinteni fogja a közgyűzők anyagi helyzetét s nagy károsodásuk nélkül csak akként volna keresztül vihető, ha a közgyűzők hatáskörét bővítenék. Így a többek közt általános principium gyanánt ki kellene mondani, hogy minden perenkívüli jogügylet, nevezetesen ténybeli tanúsítványok, felmondás stb. a kir. közgyűző munkakörébe utalando, a mi egyuttal az ugysis tulterhelt bíróságok munkáját megkönnyítenék. Fontos előfeltétele a közgyűzősegek szaporításának az is, hogy a zugírászat szigoruan megszorítatik és pedig oly irányban, hogy ne csak peres, hanem peren kívüli eljárás is tilalom alá véssék. Szükséges volna továbbá, hogy a nyilvános számadásra kötelezett társulatok jogügyleteikhez csak arra hivatott egyének kössék meg s végül az állami, vagy árvákat érdeklő jogügyleteket, melyek írni és olvasni nem tudók érdekében köttetnek, a kijátszás megakadályozása szempontjából csakis jogi személyek készítsék. A felíratot legközelebb fölterjesztik a miniszterhez.

Meglopott vásáros. Jubász Antal és Gera Sándor szegedi csizmadiaik szombaton indultak a szabkai vásárra. Horgos és Szabadka között aztán Gera kocsiját eddig ki nem tudott módon tolvajok látogatták meg. Fölfeszítették a lezárt rúcsos ládát s elloptak abból 28 pár csizmat és cipőt. A lopást csak Szabadka határában fűdöztek fel s azonnal jelentést tettek a rendőrségnek. A nyomozásnak eddig nem sok eredménye van. Vasárnap reggel a Szegedről Zimony-felé induló hajóra Kanizsán 8—10 pár új csizmával egy cigányos kinézésű ember is szállt fel, aki a hajón a matróznak eladásra kínálta. Azt hiszik, ennek része volt a lopásban s most a rendőrség kutatja ezt az embert.

CSARNOK.

A szív és a cipő harca.

A kis énekesnő nagyon szép volt. Olyan bájosan tudta énekelni a „Mein Princíplip, cip cirip” nótát, hogy az ember nyugtalanságot érzett a szélsőbal oldalán, ha hallotta.

Minden este ott ülünk és hallgatjuk, vagy nem hallgatjuk az előadást. Ott vonul el előttünk a „Fesse Krédli”, a „Mamzel Malaga” és a „Legsötétebb Erika.” Az asztal, melynél ülünk, tulajdonképpen az én asztalom lenne, mert rá van írva „Hirlapírók” és én csak magam

volnék közöttük „hirlapíró”, hanem vagyunk mi ott néha tizenötön is, és mindenikünk hirlapíróvá lépteti elő magát, hogy az ezzel járó előnyöket élvezze. Sőt mi több, a sok „ujságíró” között én visелеm magam a legszerényebben, úgy, hogy a kisasszonyok, akik nem ösmernek, kezdenek már onnan kinézni, mint nem oda valót az újságírók közé.

Mezey ugyan váltig magyarázza nekik, hogy én volnék tulajdonképpen a „Hauptredaktor”, de nem hiszik el neki. De hát köztünk legyen mondvá, ki is hinne Mezeynek?

Ennél az asztalnál történt, hogy két hirlapíró sziveskedett beleszeretni a szép Rizába. A mi asztalunknak az a rossz hátránya is meg van, hogy oda a kisasszonyok nem jönnek tányérozni s így nem igen lehet velők beszélni. De ha jönnek is, boldogtalan az a szerelmes aki — németül nem tud, mert nem talál megállgatásra.

Ilyen némettelenségre volt kárthatva egyik „hirlapíró”. De a szerelmesek talalékonyak. A mi barátunk is „csellel kezdte el.” T. i. kiment a vásárra és ott vett egy ménkő nagy mézeskalács szívet. Véletlenül épen titkos vetélytársát kérte meg, hogy a szív belső oldalára írjon egy épüleletes német verset. Az oda is írta ezt a szép biztatást:

„Schöne Riza, lass mich nicht in Zweifel,
Wen du nicht liebst, hole dich der Teufel!”

Ezt a nagy szívet egy tányérozás alkalmával egy rövid és ki nem vehető dikció mellett, a közönség éljenriadalma között beletette krajcárok helyett a tányérba. Ha ez a vallomás se érthető meg, akkor semmi.

A kisasszony bájos pukkdlivel és még bájosabb mosollyal köszönte meg a menykő nagy szívet és folyton szívéhez szorongata. Ezt látva a másik vetélytárs, nagyban irigykedék és elhatározá az ő szívében, hogy nem fog lemaradni.

Vett egy darab karton-papírost és utalványt írt a cipészéhez, melyben megbagytak neki, hogy a kisasszonynak egypár cipellőt szolgáltatson ki. Minthogy az utalvány a cipész végett magyarul volt írva s hogy a kisasszony is megértte: fiatalbentünk rárajzolt egy pár cipőt a papírra, és a kártyát a tányérba ejtő.

Sajátszerű, hogy a magyarul nem tudó hölgy ezt is megértette. A cipő meg is vevődött, a kis lábakra fel is huzatott.

Fiatalembereink röstelének kérdezősködni a szív és a cipő további sorsáról, de nem feledezett el a leány. Tegnap e szavakkal lépett hozzájuk.

„En nem fogadok el ajándékokat, ha azokat nem revansirozom. Azért tehát csak úgy fogadom el ajándékokat, ha a revansot elfogadják.”

Mindkét ifju szemé lazás tűzben égett. Hogy ne fogadnak el!

„Nos, ön a ki a szívet adta, legyen meggyőződve, hogy ábrándos álmaim az önéi. Ön a ki a cipőt adta gyönyörködőjék lábaimban.”

— És melyikünkkel fog vacsorálni? kérde a két lánggal égő.

— No már arra kettőjük közül a harmadikat választom. Ne legyenek telhetetlenek! Itt a szegény katonáknak semmi se jusson?

Fiatal embereink belenyugváuak a kemény végzetbe, bár folyton fűlükbe cseng a tripla angyal e mondása:

— Is verde mis revansiren!

E szerint a cipő és a szív harca nem más mint két ifju kudarc.

Ruy Blas.

Hiu asszonykáknak.

Nehogy megsértődjenek a szép asszonykák az által a cikkem által! Hisz' öneik nemhogy nem bűnök, de sőt egy bizonyos fokig erényök a hiúság, aminek ezen apró varázslatával ejtik rabságba a férfiakat. Különböző is annyiféle fajtája és változata van a jóra való hiúságnak, hogy alig képzelünk modern asszonyt, akit egyiken másikon rajt ne lehetne érni. Jól áll nekik s diadalokat köszönhetnek ebbeli gyöngéiknek: ki tudna nagyon szigorú lenni ezért hozzájuk?

De térjünk a dologra, amiről tulajdonképpen beszélni akarunk. Ez uttal a Magyar Hirlap egy érdekes szerkesztői tüzenete adja meg cikkünk megírására az impulzust. A szép asszonykák egyikének szólt az az üzenet s a női toilette divatos dizséről, a struccotollról világoztott fel egy „hiu menyecske”.

Mi lehet azon a struccotollon olyan drága! kérdezte a kíváncsi asszonyka. Elmondjuk mi is a szóban forgó közlemény nyomán; hisz minden nőt érdekel ez a kérdés.

Valamikor csakis azok a struccotollak kerültek forgalomba, amelyeket az afrikai beduinok a puszták vad struccadarának a lebungozása s elfogása által szereztek. Mi természetesebb, minthogy ennek következtében lassankint fogyni kezdett a struccállomány. Egy értelmes boér hát arra a gondolatra jött, hogy megszelídít néhány struccot, s így biztosítja a sokat üldözött állat szaporodását. A próba sikertűt s nemsokára minden boér-telepen szép számmal nevelték a struccot, éppugy, mint akármilyen más háziállatot. Eleinte liba módjára koppasztották, de minthogy ez a manipuláció ártalmukra volt az óriás madaraknak, nemsokára rájöttek a boérok, hogy sokkal okosabb, ha nyírják a struccot, azaz ha szép tollaikat közvetlenül a bőr fölött egyenkint levágják.

Gondolni lehet, hogy egyilyen struccotelep nem kis pénzbe került s így nem csuda, ha a struccnak megvolt a maga csinos ára. Egy kifejlett példányért 1200 frankot is elkértek. Egy ép tojás ára pedig körülbelül 50 frank volt.

Jó ideig, egészen 1878-ig a Fokföld monopolizálta a struccenyésztést, s hogy idegenbe ne vigyék ezt a nevezetes madarat, roppant vámot róttak rá. Egy kinőtt struce vámjá 2500 frank volt, míg egy struce-tojásért 125 frankot kellett vámul fizetnie annak, aki ki akarta vinni a Fokföldről. Mégis megtörtént, hogy egy kaliforniai kereskedő egyszerre 200 struccot vettett ki a maga telepére, amiből eléggé lehet következtetni a struccenyésztés jövedelmezőségére. 1878-tól kezdve 1888-ig, tehát tíz év alatt harminckétezerrel szűzötháromezere emelkedett a Fokföldön a szelídített struccok száma. S mit gondolnak a szép asszonykák, vajjon miért? . . . Mert sok-sok olyan édes nőcske

van a világon, aki el nem tud képzelni egy valamire való kalapot anélkül, hogy egy vagy két hófehér finom struccotoll ne lengjen mellette. Ezeket a gyönyörű tollakat tehát elő kell teremteni akárhonnan, akármilyen áron.

A boérek akaratlanul is megtanították példájukkal élelmes versenytársaikra, hogy minthogy a gyönyörű tollak giteni a hiu asszonykák éféle vágyait, más szóval, hogy hogyan biztosíthatják legjobban a struccenyésztés sikerét s ezzel a struccotollszedés bőséges voltát.

Ok a költést a fogságban eleinte a tojóra bízták, holott a szabadban ezt a feladatot inkább a him végzi; később pedig, mikor rájöttek, hogy a tojót a költés gyöngíti, tollaikat pedig rontja: egyszerűen költőgépekkel hozták életre az apró struccokat, aminek még az a haszna is megvolt, hogy a tojók jóval szorgalmasabban tojtak. Egy tojó hetvenet is tojt, ha nem bízták rá a költés terhes munkáját, különben pedig felére apadt ez a szám.

Sok gondal jár az, a míg a fiók strucc odáig nő, hogy az első nyírás műveletén áteshetik. Másfél éves kora előtt nincs a struce ennyire kifejlődve, igazi nyakorúságát pedig csak negyedik évében éri el, hanem akkor aztán már virágában is van; kivált akinek tollai gyönyörűek. Ilyenkor már minden nyolc hónapban egyszer megszokták nyírni a struccot s szebb tollai ott helyben is megérnek 15—16 frankot, sőt többet is. Egy-egy kinőtt him struce egy évben 400—500 frank jövedelmet is hajt a gazdájának, s egészben véve ugy esik ki a kalkulus, hogy normális viszonyok közt, ha a telep már be van rendezve, 40, sőt 50 procentet is ki lehet venni a befektetett tőke kamatjaként.

A hiu asszonykákát alkalmasint nem fogja nagyon meglepni, ha megsugjuk nekik, hogy a Fokföldről 1880-tól 1890-ig épen egymillió kilogramm struccotollat vittek ki, azaz más szóval hoztak be ide a művelt világba. Ennek az értéke volt vagy nyolcvanmillió forint. Minthogy egy szép struccotoll 34—35 gramm súlyú, hozzávetőleg kiszámíthatja bárki, hogy hány struccotoll lengett nálunk, a művelt Európában, az említett tíz év alatt a női kalapokon.

S végezetül adunk egy jó tanácsot a „hiu asszonykáknak”. Ha csak lehet, aleppói tollat kérjenek, mert az a legelső minőségű valamennyi között. De ha az nem lenne, elégedjenek meg a berber-struccal is, mert keveset enged szépségben az aleppóinak; a szenegáli, a nilusi, a fokföldi, a yemeni ebben a fokozatos sorrendben hanyatlak.

Most már nagyjából tudják tehát a hiu asszonykák, hogy miért olyan drága a struccotoll. Hja, azért a portékáért, a miért a Fokföldön 8—10 frt értéket is elker az előállító: nem is olyan sok itt nálunk a kétszeres, sőt néha a háromszoros ár.

NYILTÉR.*)

Balázs János elhunytá alkalmával tanusított kegyes részvételt ez uton köszönik az elhunytak

hálás testvérei.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó zongora.

Egy jó karban levő zongora eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

2—1

Gyümölcsfák és díszfaültetvények

különbéféle minőségben a faiskola felhagyása miatt dús választékban és rendkívül olcsó áron azonnal eladatnak

Halm Sándornál

Bács-Madaras.

2—2

Posta- és távírdaállomás.

883. szám.

kg. 1895.

Bérbeadási hirdetmény.

Uj-Szivac község elüljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő 350 frt évi kikialtási ár mellett és ugyanazon épületben levő mézarszék jégveremmel 50 frt évi kikialtási ár mellett 1895. évi november hó 17-én délután 2 órakor Uj-Szivac község-házánál három egymásután következő évre és pedig 1896. évi január hó 1-től 1898. évi december hó 31-ig terjedő három évre szóbeli árverés útján együttesen, esetleg külön-külön is bérbe fog adni, melyekre azonban az árverés megkezdése előtt 10%-os bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Az árverési feltételek Uj-Szivac község elüljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Uj-Szivacon, 1895. évi október hó 23-án.

Eimann Károly,

közs. jegyző.

Müller Fülöp,

közs. bírő.

3—1

Tagjai október hó 26-án gyűlést tartván, ez alkalomból megválasztották a bizottság elnökét és alelnökét. A bizottság tagjai közül a következők vettek részt az elnökválasztó ülésen: Karácson Gyula alispán, mint elnök, Schmausz Endre, Szemző István, Fernbach Antal, Tóth József, Koczkar Zsigmond, Kelő Mór, Kuszonda János, Halász Gyula és Poppovits Sebő, mint jegyző. Karácson Gyula alispán megnyitván az ülést, emelkedett szellemű beszédben fejtegette a mezőgazdasági bizottságok működésének nagy fontosságát, felkérte a jelenlevő bizottsági tagokat, hogy a szabályrendelet értelmében a bizottság elnökét és alelnökét válasszák meg. Schmausz Endre öméltségének indítványára elnökké Szemző Gyula, alelnökké pedig gróf Széchenyi Emil urak választották meg egyhangulag. A jegyzői és előadói teendőket végzésére Halász Gyula egyleti titkárt kérte fel a bizottságra.

Eljegyzés. Hevessi Jenő, az „Egyetértés” belső dolgozója, lapunknak is munkatársa, eljegyezte Váradi Janka kisasszonyt, Váradi Ede ismert fővárosi polgár leányát, Budapesten.

Pályázat. Zombor szab. kir. város tanácsa az elhalalozás folytán üresedésbe jött és 750 frt évi fizetéssel és 50 frt évi lakbér pótlékkal javadalmazott városi adópenztári ellenőri állásra f. évi november hó 15-éig pályázatot hirdet.

Cirkusz. A Wollner-féle cirkuszra rossz idők járnak. Nap nap után csunya, ködös idő van, úgy hogy cirkuszba menni bizony kevés embernek jut eszébe. Ujabbán ismét engedélyt kapott az igazgató, épen a rossz időjárásra való tekintetből, hogy még három előadást tarthasson.

Házasság. Dr. Bugarsky Szilárd zombori ügyvéd-jelölt tegnap d. u. között házasságot Blagojevits Milana kisasszonnyal.

A bikityi plébános hazafiassága. A „Magyar Hirlap”-nak 1895. október 10. és 18-án kelt számaiban Kuts János bikityi esperes-plébános ellen közlemények jelentek meg. Ezekben a nevezett plébánost azzal vádolják, hogy a király nevenapján, bár arra figyelmeztetve lett, nem tartott hálaistentiszteletet, sőt tiltottól egy meghalt hívő lelki üdvéért mondott rekvizitumot s hogy egyáltalán hazafiátlan magaviseletet tanúsított. Ezzel szemben ugyancsak a „Magyar Hirlap”-nak tegnapi száma Olaj Lajos országgyűlési képviselőnek egy levelét közli, a melyet a képviselő ebben az ügyben a „Magyar Hirlap” szerkesztőjéhez intézett. Olaj kijelenti, hogy ő utána járt a dolgoknak s konstatálja, hogy a vádaskodó cikkek állításai nem felelnek meg a valóságnak.

Eljegyzés. Dr. Bruck Mór apatini ügyvéd f. hó 27-én eljegyezte Kaufmann Vilma kisasszonyt, Kaufmann Sándor apatini kereskedő leányát.

Az ó-becsei plébános sajtópöre. Említettük, hogy Fonyó Pál ó-becsei plébános egy, a szentesbe beadott jelentésében, Fischer Mariskát állítólag becstelenséért kifejezésekkal illette. Fischer Mariska ezért a szegedi sajtóbírósnál sajtópert indított a plébános ellen, azonban a törvényszék a plébánost, aki a tárgyalás alkalmával bocsánatot kért, felmentette, amelyet a napokban tárgyal a királyi kuria Székely Ferencz bíró előadása alapján. A kuria a semmisségi panaszt egyhangulag elvetette, minthogy a panaszpontok az ügy érdemét érintik, az erre vonatkozó részek pedig nem tartoznak a kuria elbírálása alá.

Gyászír. Galyasy Imre, nyugalmazott pénzügyi titkár folyó hó 29-én életének 65. évében elhunyt. Temetése nagy részvét mellett szerdán d. u. ment végbe.

A kir. közgyűzői törvény reformja. A temesvári közgyűzői kamara mostanában tartotta meg Temesvárotól évi közgyűlését, a melyen behatóan tanácskoztak a közgyűzői törvény reformjáról s elhatározták, hogy az igazságügyminiszterhez fölrítatot intéznek, a melyben a közgyűzői törvény reformját fogják sürgetni, de olyképp, hogy az új örökösödési eljárás behozatalának csak 1-2 évvel utána szaporítsák a közgyűzőket, úgy, hogy minden járásbírósg területére jusson egy-egy közgyűző. Ez természetesen súlyosabban érinteni fogja a közgyűzők anyagi helyzetét s nagy károsodásuk nélkül csak akként volna keresztül vihető, ha a közgyűzők hatáskörét bővítik. Így a többek közt általános principium gyanánt ki kellene mondani, hogy minden perenkívüli jogügylet, nevezetesen ténybeli tanúsítványok, felmondás stb. a kir. közgyűző munkakörébe utalándó, a mi egyuttal az ugysis tulterhelt bíróságok munkáját megkönnyitenék. Fontos előfeltétele a közgyűzősegek szaporításának az is, hogy a zugírászat szigoruan megszorítottatik és pedig oly irányban, hogy ne csak peres, hanem peren kívüli eljárás is tilalom alá vésessék. Szükséges volna továbbá, hogy a nyilvános számadásra kötelezett társulatok jogügyleteikhez csak arra hivatott egyének kössék meg s végül az állami, vagy árvákat érdeklő jogügyleteket, melyek irni és olvasni nem tudók érdekében köttetnek, a kijátszás megakadályozása szempontjából csakis jogi személyek készítsék. A felíratot legközelebb fölterjesztik a miniszterhez.

Meglopott vásáros. Jubász Antal és Gera Sándor szegedi csizmadiák szombaton indultak a szabadkai vásárra. Horgos és Szabadka között aztán Gera kocsiját eddig ki nem tudott módon tolvajok látogatták meg. Fölfeszítették a lezárt rácsos ladát s elloptak abból 28 pár csizmát és cipőt. A lopást csak Szabadka határában fűdözték fel s azonnal jelentést tettek a rendőrségnek. A nyomozásnak eddig nem sok eredménye van. Vasárnap reggel a Szegedről Zimony-felé induló hajóra Kanizsán 8-10 pár új csizmával egy cigányos kinézésű ember is szállt fel, aki a hajón a matrözoknak eladásra kínálta. Azt hiszik, ennek része volt a lopásban s most a rendőrség kutatja ezt az embert.

CSARNOK.

A sziv és a cipő harca.

A kis énekesnő nagyon szép volt. Olyan bájosan tudta énekelni a „Mein Princípiál, cipő cipő” nótát, hogy az ember nyugtalanságot érzett a szélsőbal oldalán, ha hallotta.

Minden este ott ülünk és hallgatjuk, vagy nem hallgatjuk az előadást. Ott vonul el előttünk a „Fesse Krédli”, a „Mamzel Malaga” és a „Legsötétebb Erika.” Az asztal, melynél ülünk, tulajdonképpen az én asztalom lenne, mert rá van írva „Hirlapírók” és én csak magam

volnék köztük „hirlapíró”, hanem vagyunk mi ott néha tizenötön is, és mindenikünk hirlapíróvá lépteti elő magát, hogy az ezzel járó előnyöket élvezze. Sőt mi több, a sok „újságíró” között én viselem magam a legszerényebben, úgy, hogy a kisasszonyok, akik nem ösmernek, kezdenek már onnan kinézni, mint nem oda valót az újságírók közé.

Mezey ugyan váltig magyarázza nekik, hogy én volnék tulajdonképpen a „Hauptredaktor”, de nem hiszik el neki. De hát köztünk legyen mondva, ki is lenne Mezeynek?

Ennél az asztalnál történt, hogy két hirlapíró sziveskedett beleszeretni a szép Rizába. A mi asztalunknak az a rossz hátránya is meg van, hogy oda a kisasszonyok nem jönnek tányérozni s így nem igen lehet velők beszélni. De ha jönnek is, boldogtalan az a szerelmes aki — németül nem tud, mert nem talál megallgatására.

Ilyen némettelenségre volt kárhóztatva egyik „hirlapíró”. De a szerelmesek találékonyak. A mi barátunk is „csellel kezdte el.” T. i. kiment a vásárra és ott vett egy ménkő nagy mézeskalács szívet. Véletlenül épen titkos vetélytársát kérte meg, hogy a sziv belső oldalára írjon egy épületes német verset. Az oda is írta ezt a szép biztatást:

„Schöne Riza, lass mich nicht in Zweifel,
Wen du nicht liebst, hole dich der Teufel!”

Ezt a nagy szívet egy tányérozás alkalmával egy rövid és ki nem vehető dikció mellett, a közönség eljenniadalma között beletette krajcárok helyett a tányérba. Ha ez a vallomás se érthető meg, akkor semmi.

A kisasszony bájos pukkedlivel és még bájosabb mosollyal köszönte meg a menykő nagy szívet és folyton szívéhez szorongatá. Ezt látva a másik vetélytárs, nagyban irigykedék és elhatározá az ő szívében, hogy nem fog lemaradni.

Vett egy darab karton-papírost és utalványt írt a cipészéhez, melyben meglagyáit neki, hogy a kisasszonynak egy pár cipőt szolgáltasson ki. Minthogy az utalvány a cipész végett magyarul volt írva s hogy a kisasszony is megértse: fiatalonbertünk rárajzolt egy pár cipőt a papírra, és a kártyát a tányérba ejtette.

Sajátszerű, hogy a magyarul nem tudó hölgy ezt is megértte. A cipő meg is vevődött, a kis lábakra fel is huzatott.

Fiatalembereink röstelének kérdezősködni a sziv és a cipő további sorsáról, de nem feledkezett el a leány. Tegnap e szavakkal lépett hozzájuk.

„En nem fogadok el ajándékokat, ha azokat nem revansirozom. Azért tehát csak úgy fogadom el ajándékukat, ha a revansot elfogadják.”

Mindkét ifju szemé lázas tűzben égett. Hogyne fogadnák el!

„Nos, ön a ki a szívet adta, legyen meggyőződve, hogy ábrándos álmaim az önéi. Ön a ki a cipőt adta gyönyörködjék lábaimban.”

— És melyikünkkel fog vacsorálni? kérde a két lánggal égő.

— No már arra kettőjük közül a harmadikat választom. Ne legyenek telhetetlenek! Itt a szegény katonáknak semmi se jusszon?

Fiatal embereink belenyugváuk a kemény végzetbe, bár folyton fülükbe cseng a tripla angyal e mondása:

— Is verde mis revansiren!

E szerint a cipő és a sziv harca nem más mint — két ifju kudarc.

Ruy Blas.

Hiu asszonykáknak.

Nehogy megsértődjenek a szép asszonykák ez által a cikkem által! Hisz' öneik nemhogy nem bűnük, de sőt egy bizonyos fokig erényök a hiúság, aminek ezer apró varázslatával ejtik rabságba a férfiakat. Különbözik is annyiféle fajtája és változata van a jóra való hiúságnak, hogy alig képzelünk modern asszonyt, akit egyiken másikon rajt ne lehetne érni. Jól áll nekik s diadalokat köszönhetnek ebbeli gyöngéiknek: ki tudna nagyon szigorú lenni ezért hozzájuk?

De térjünk a dologra, amiről tulajdonképpen beszélni akarunk. Ez uttal a Magyar Hirlap egy érdekes szerkesztői tüzenete adja meg cikkünk megírására az impulzust. A szép asszonykák egyikének szólt az az üzenet s a női toilette divatos diszéről, a struccotollról világosított fel egy „hiu menyecskét”.

Mi lehet azon a struccotollon olyan drága! kérdezte a kíváncsi asszonyka. Elmondjuk mi is a szóban forgó közlemény nyomán; hisz minden nőt érdekel ez a kérdés.

Valamikor csakis azok a struccotollak kerültek forgalomba, amelyeket az afrikai beduinok a puszták vad struccmadarának a lebunkozása s elfogása által szerettek. Mi természetesebb, minthogy ennek következtében lassankint fogyni kezdett a struccállomány. Egy értelmes boér hát arra a gondolatra jött, hogy megszelidít néhány struccot, s így biztosítja a sokat üdözött állat szaporodását. A próba sikerült s nemsokára minden boér-telepen szép számmal nevelték a struccot, éppugy, mint akármilyen más háziállatot. Eleinte liba módjára koppasztották, de minthogy ez a manipuláció ártalmukra volt az óriás madaraknak, nemsokára rájöttek a boérok, hogy sokkal okosabb, ha nyírják a struccot, azaz ha szép tollaikat közvetlenül a bőr fölött egyenként levágják.

Gondolni lehet, hogy egy ilyen struccotelep nem kis pénzbe került s így nem csuda, ha a struccnak megvolt a maga csinos ára. Egy kifejlett példányért 1200 frankot is elkértek. Egy ép tojás ára pedig körülbelül 50 frank volt.

Jó ideig, egészen 1878-ig a Fokföld monopolizálta a struccenyésztést, s hogy idegenbe ne vigyék ezt a nevezetes madarat, roppant vámot róttak rá. Egy kinőtt struce vámjá 2500 frank volt, míg egy strucc-tojásért 125 frankot kellett vámul fizetnie annak, aki ki akarta vinni a Fokföldről. Mégis megtörtént, hogy egy kaliforniai kereskedő egyszerre 200 struccot vitétt ki a maga telepére, amiből eléggé lehet következtetni a struccenyésztés jövedelmezőségére. 1878-tól kezdve 1888-ig, tehát tíz év alatt harminckétezerrel szászötvenháromezerre emelkedett a Fokföldön a szelidített struccok száma. S mit gondolnak a szép asszonykák, vajjon miért? . . . Mert sok-sok olyan édes nőske

van a világon, aki el nem tud képzelni egy valamire való kalapot anélkül, hogy egy vagy két hófehér finom struccotoll ne lengjen mellette. Ezeket a gyönyörű tollakat tehát elő kell teremteni akárhonnan, akármilyen áron. A boérek akaratlanul is megtanították példájukkal élelmes versenytársaikat arra, hogy miképpen kell kielégíteni a hiu asszonykák éféle vágyait, más szóval, hogy hogyan biztosíthatják legjobban a struccenyésztés sikerét s ezzel a struccotollszedés bőséges voltát.

Ok a költést a fogságban eleinte a tojóra bízták, holott a szabadban ezt a feladatot inkább a him végzi; később pedig, mikor rájöttek, hogy a tojók a költés gyöngíti, tollaikat pedig rontja: egyszerűen költőgépekkel hozták életre az apró struccokat, aminek még az a haszna is megvolt, hogy a tojók jóval szorgalmasabban tojtak. Egy tojó hetvenet is tojt, ha nem bízták rá a költés terhes munkáját, különben pedig felére apadt ez a szám.

Sok gondal jár az, a mig a fiók struce odáig nő, hogy az első nyírás műveletén áteshetik. Másfél éves kora előtt nincs a struce ennyire kifejlődve, igazi nagykorúságát pedig csak negyedik évében éri el, hanem akkor aztán már virágában is van; kivált akinek tollai gyönyörűek. Ilyenkor már minden nyolc hónapban egyszer megszokták nyírni a struccot s szebb tollai ott helyben is megérnek 15-16 frankot, sőt többet is. Egy-egy kinőtt him struce egy évben 400-500 frank jövedelmet is hajt a gazdájának, s egészben véve ugyesik ki a kalkuluss, hogy normális viszonyok közt, ha a telep már be van rendezve, 40, sőt 50 procentet is ki lehet venni a befektetett tőke kamatjaként.

A hiu asszonykák alkalmasint nem fogja nagyon meglepni, ha megszujuk nekik, hogy a Fokföldről 1880-tól 1890-ig épen egymillió kilogramm struccotollat vittek ki, azaz más szóval hoztak be ide a művelt világba. Ennek az értéke volt vagy nyolcvanmillió forint. Minthogy egy szép struccotoll 34-35 gramm súlyu, hozzávetőleg kiszámíthatja bárki, hogy hány struccotoll lengett nálunk, a művelt Európában, az említett tíz év alatt a női kalapokon.

S végezetül adunk egy jó tanácsot a „hiu asszonykáknak”. Ha csak lehet, aleppói tollat kérjenek, mert az a legelső minőségű valamennyi között. De ha az nem lenne, elégedjenek meg a berber-struccal is, mert keveset enged szépségben az aleppóinak; a szenegalai, a nilusi, a fokföldi, a yemeni ebben a fokozatos sorrendben hanyatlak.

Most már nagyjából tudják tehát a hiu asszonykák, hogy miért olyan drága a struccotoll. Hja, azért a portékáért, a miért a Fokföldön 8-10 frt értéket is elker az előállító: nem is olyan sok itt nálunk a kétszeres, sőt néha a háromszoros ár.

NYILTTÉR. *)

Balázs János elhunytá alkalmával tanusított kegyes részvétet ez uton köszönik az elhunytak

hálás testvérei.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó zongora.

Egy jó karban levő zongora eladó. Bővebbet a kiadó-hivatalban.

2-1

Gyümölcsfák és díszfaültetvények

különbféle minőségben a faiskola felhagyása miatt dús választékban és rendkívül olcsó áron azonnal eladatnak

Halm Sándornál

Bács-Madaras.

2-2

Posta- és táviradaállomás.

888. szám.

kg. 1895.

Bérbeadási hirdetmény.

Uj-Szivac község elüljárásága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező nagyvendéglő 350 frt évi kikialtási ár mellett és ugyanazon épületben levő mézarszék jégveremmel 50 frt évi kikialtási ár mellett **1895. évi november hó 17-én délután 2 órakor** Uj-Szivac község-házánál három egymásután következő évre és pedig 1896. évi január hó 1-től 1898. évi december hó 31-ig terjedő három évre szóbeli árverés útján együttesen, esetleg külön-külön is bérbe fog adni, melyekre azonban az árverés megkezdése előtt 10%-os bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Az árverési feltételek Uj-Szivac község elüljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Uj-Szivacon, 1895. évi október hó 23-án.

Eimann Károly,

közs. jegyző.

Müller Fülöp,

közs. bírő.

3-1

Borok eladása.

Ajánlok tiszta, hamisítatlan, kifünő,
első minőségű

Karlovici csepp-ürmöst,

Negotini sillert, Magyarádi fehér asztalit,

valamint

kitünő (ruzsicai) sillert,

ugy

Dalmáciai vörös boraimat

és

Szerémi ó-szilvriumot

nagyban és kicsinyben.

kiváló fizetellel

MOMIROVITS VLADÓ,

a „Sólyom“-hoz címzett vendéglőben.

3-1

5238. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Uj-Szivac községénél ujonnan rendszeresített és évi 300 frttal javadalmazott községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket alulírott főszolgabíróhoz **folyo évi november hó 2-áig** nyújtsák be.

Zombor, 1895. évi október hó 20-án.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-3

883. szám.

kig. 1895.

Arverési hirdetmény.

Uj-Szivac község elöljárósága részéről ezennel köz-
birré tétetik, hogy a község határában gyakorlandó
vadászati-jog 1896. évi január hó 1-től, 1901. évi de-
cember hó 31-ig terjedő 6 évre **f. évi november**
hó 17-én d. u. 2 órakor Uj-Szivac község házában
nyilvános árverés útján bérebe fog adatni.

Arverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői
irodában megtekinthetők.

Uj-Szivacon, 1895. évi október hó 23-án.

Eimann Károly, **Müller Fülöp,**
közs. jegyző. 3-1 közs. bíró.

5376. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett
O-Szivac községénél lekötésben folytán megüresedett és
évi 300 frttal javadalmazott II-od irnoki állás betöltése
iránt ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyo**
évi november hó 16-áig okvetlenül nyújtsák be,
mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Zombor, 1895. évi október hó 27-én.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-1

1167. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

A bajai járásba bekebelezett Csávoly községében
lekötésben folytán üresedésbe jött községi gyalogrendőr-
vezetői, esetleg megüresülő rendőri állásra ezennel
pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen havi utólagos
részletekben fizetendő évi 400, illetve 300 frttal java-
dalmazott állást elnyerni óhajtnak, hogy kellően felszerelt
kérvényüket közvetlenül a bajai tekintetes főszolgabíró
urhoz **folyo évi november hó 8-ig** benyújtsák.

Kelt Csávolyon, 1895. évi október hó 28-án.

Az elöljáróság.

2-1

9357. szám.

kig. 1895.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

Bács-Bodrogh vármegye hódásági járásban
a járási rendőrfelügyelői állás elhalálozás folytán
megüresedvén — az ezen állást elnyerni óhajtok
felhívtnak, hogy kellőleg okmányolt kérvényei-
ket hozzám **november hó 14-éig** nyújtsák be.

Ezen állás 800 frt fizetés, 100 frt lakbér
és 300 frt uti átalánnyal van javadalmazva.

Hódásághon, 1895. évi október hó 27-én.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-2

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Itt megrendelhetők:
Váltók.
Gyászlapok.
Számok.
Levélfeljegyzők.
Névjegyek.
Eljegyzési és
esküvés kártyák.
Sima- és
dombornyomatu
monogramok.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a
kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

Itt megrendelhetők:
Hírlapok
Művek.
Naptárak.
Táblázatok.
Falragaszok.
Körlevelek.
Táncigalmi
meghívók.
Táncrendek.
Étlapok.

A „BÁCSKA“ kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

3354. szám.

kig. 1895.

Pályázat.

Bács-Szenttamás községénél üresedésben levő egy
lovass és egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat
hirdetetik.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állások egyikét
elnyerni óhajtnak, miszerint a fennálló szabályrendelet-
ben megkivánt kellekeket igazoló okmányokkal felszerelt
kérvényüket az alulírott községi elöljárósághoz **1895.**
évi november hó 15-ig benyújtsák, mivel később
érkező pályamunkák figyelembe vételét nem fogadjuk.

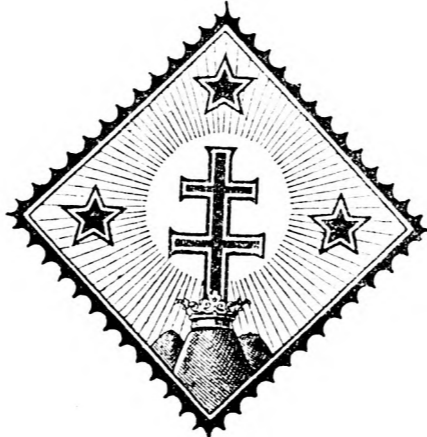
A lovas rendőr évi fizetése 200 frt és 100 frt ló-
tartási átalány; a gyalogrendőr évi fizetése 200 frt
havonkénti részletekben, ezenkívül a szabályszerű egyen-
ruházat és felszerelvény.

B-Szenttamáson, 1895. évi október hó 20-án.

Ivanits Izidor,
jegyző,

3-3

Manojlovits,
bíró.

2-szeres és 3-szoros termékek

csakis mesterségesen szárított

MŰTRÁGYÁVAL

érhetők el. *—15

A vármegyei Gazdasági Egyesület a
„HUNGARIA“ műtrágya-, kén- és
vegyszeripar részvénytársaság képviselőjének az
egész megyére elvállalta s így nemcsak kész-
séggel nyújt tájékoztatást mindenkinek a mű-
trágyák kérdésében, hanem a beszerzést is
díjtalanul eszközli.

Eladó zongora.

Egy teljesen új divatu
zongora nálam azonnal
eladó.

Sztrilich Mihály,
ügyvéd.

3-3

8525. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bács-kulai járásba kebe-
lezett Bács-Kula községben lemondás által megüresült és
évi 300 frt — utólagos havi részletekben fizetendő —
fizetéssel javadalmazott községi irnoki állásra ezennel
pályázatot hirdetek.

Felhívtnak az ezen állást elnyerni óhajtok, hogy
szabályszerűen felszerelt és nyelvismereteiket igazoló
kérvényüket alulírott főszolgabíróhoz **folyo évi no-**
vember hó 15-ig annál is inkább nyújtsák be, mert
a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

Bács-Kula, 1895. évi október hó 22-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3-2

4819. szám.

1895.

Arverési hirdetmény.

Mohol község elöljárósága ezennel közbirré teszi,
hogy a község tulajdonát képező vadászati jog **folyo**
évi december hó 2-án délelőtt 9 órakor
Moholon a község házában 1896. évi január 1-től 1901.
évi december 31-ig terjedő egymásután következő hat
évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszon-
bérebe fog adatni.

A kikiáltási ár 50 frt, melynek 10%-át kötelesek
az árverezők az árverés megkezdése előtt bánatpénzzül
a községi bíró kezéhez lefizetni.

Az évi bérösszeg előlegesen minden év január 1-én
a községi pénztárba fizetendő.

Moholon, 1895. évi október hó 30-án.

3-1

Az elöljáróság.

PLUTOS

A bábolnai állami ménestörtök állati körházában kipróbálva —
gyógyhatása hivatalos okiratban elismerésben részesült.

kitünő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó,
gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használva az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi. 100-62

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomcsúsz vagy lobos bántalmaknál, ugy-
szintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat.
Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg
tejsav képződik, ha az elernyed állatok végtagjai, a mellékelt utasítás
értelmében, bedörzsölnetnek ezen szerrel, a képződő tejsav gyorsan
felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:

TÁRCZAY ISTVÁN

GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Egész-
Fel-
Negy-

A la-
illető-
szerke-
a lap-

Egyes s

Füredi
hó 15-ike
városunkb
előadásain
hívei vagy
mel üdvöz
szini évad
hány meg

Isméte
vüli fontos
magyar szí
rásis szemp
való tekint
szellem ter
tetése szem
szükséges
magyar szí
városunkb

A mul
remett meg
és mégis
módon nyit
társulatnak
a legfontos
határozott s
betöltve. S
tuk közöns
ran határoz
végig nézni

Füredi
ismerjük.
A mely névs
igen kedvelt
neveit is, a
bizunk Füri
is és remélj
felelni ama
azonban min
a szüntigyi
mult évi há
A szerződés
megkötött,
nek a szünt
közönségün
művészi igé
produkálna.
zódés is és

A

MIKOR

Német után írta

Az én
gosztalja! —
szetes volt. A
érteni, Isten
birt fölfogott,
állott. Az em
megpultja a
nak, hogy la
Istentől kapta
éppen a tavir
kiserése. —
lelkü öregem
maga is volt
kópenak, ak
ket, mint a j

Eltekin
fer, Belzebub
okos ember
s nem egy el
Bizalma
sértései elle
Simmeringen.
évenként egy
erős lábaim
gida, kiket a
utánunk futot
akart vinni M

— Nem
gyerek meglát
a Simmeringen
hegyen keresz